

הבית

הבית

10. 97 - 76 97 (19.7.67) שנה 5/11

ד ב ר ה מ ע ר כ ת

העלון שלפנינו עוסק שוב ואולי עדיין בנושא המלחמה. אין כמובן להחפלא על כך שהרי אף עתונות הארץ והעולם כולו שרויות עדיין עמוק בתוך נחוח המאורעות, כשהן מגלות מדי יום פנים חדשות לבעיות, ויש לשער שיחלף עוד זמן רב עד אשר יודפס עתון ללא שום ידיעה בנושא זה.

ישנם עמנו בזה שוב מאמרים על חויות השעות הקשות בכפר הנשיא בעת המלחמה - כמו כן נסינו לעמוד על מידת הנזק שנגרם למשקנו ע"י ההפגזה ומה"חפש" הקולקטיבי בן-השבוע שגרם להפסקתן המוחלטת כמעט של כל הפעולות הכלכליות והמשקיות.

כמו כן התיחסנו בעלון זה לשהות המבורכת של המחנות אצלנו הכוללים הפעם את הקבוצות הבאות:

מחנה מתנדבים מאנגליה

מתנדבים מדרום אפריקה

קבוצת האמריקאים

קבוצת האוסטרלים

ונזכרים לטובה גם כל אורחינו הרבים - אשר

עברו אתנו את תקופת המלחמה וממשיכים לעזור כעת בעבודות הקיץ המרובות.

ל ר ח ל

השתתפותנו הכנה בצערך בנפול

אחיך רחמים

על מזבח המולדת

באיחוד ירושלים ובשחרור ארצנו

ת נ ו ח מ י

אל: חנה, של, נחמיה, בימבר, אלי, רוחלה ושמשון.
מאת: בית כפר הנשיא.

חברים וידידים יקרים!

ליצחק עדר

נזקי המלחמה בענפי המשק ודו"ח עליהם

בשיחה עם מרכזי הענפים השונים מסתמן קו דומה באשר למידת הנזק, מאחר שכולם טוענים שהנזק הרב ביותר נגרם ע"י העובדה שלא עבדו בענפים השונים למשך שבוע שלם.

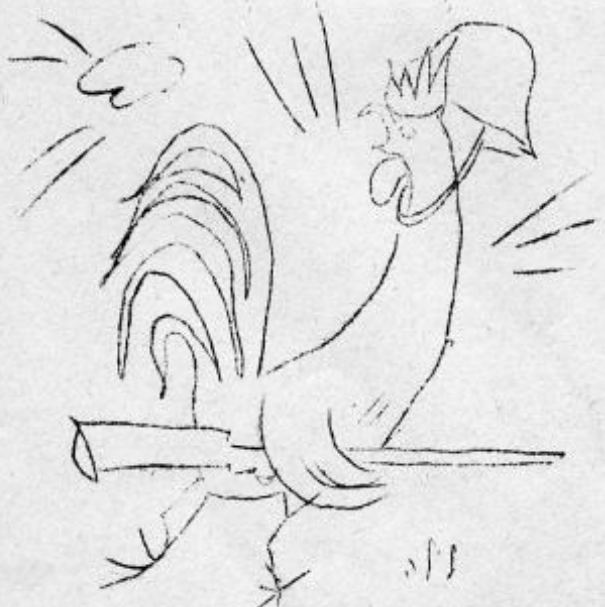
כך שמענו מאנשי החולה שבשטח הכותנה גדלו עשבי הבר מאד וכמו כן לא השקו את השטח בזמן - דברים אשר יזיקו מאד ליבול בשעור שעדיין לא סוכם. מכון האספסת לא פעל ולכן לא טחנו את האספסת לקמח אלא קצרו אותה לחציר. ההפסד מסתכם בחמשת אלפים לירות!

אנשי הפלחה מספרים על שריפות אשר אכלו שש מאות דונם חטה! נפגעה עגלה אשר עמדה בשדה. נוסף על השדות השרופות, הפכו שדות אחרים לשטחי עמדות ונחרשו בשרשרות הסנקים. שוב נאמר שבוע המלחמה דחה למועד מאוחר מדי את עבודות קלטורים ורסוסים בגדולי הקיץ.

במסע נגרם נזק ישיר ע"י שריפת עשרה דונם בשטח העצים הצעירים וכמו כן נעקרו בכל המטע כמה עצים ע"י פגזים. עיקר הנזק הוא ביובש הכפוי על ידי אי-השקיה למשך כעשרה ימים - ימי מלחמה ועוד מספר ימים עד לתקון הצנור הנזוק. עם התחלת ההשקיה היה לחץ המים חזק מאד, דבר ששוב גרם שבושים בקוים ודחית ההשקיה המסודרת. יש לציין שמטע באדמה כבדה כשלנו צריך השקיה רבה מאד - דבר המגדיל את נזק הימים "היבשים". תוצאות הדבר אינן ברורות עדיין, אם כי יש לצפות לפחות פרי ולפרי קטן יותר. כמו כן מעיקה בעיה לאורך כל השנה של זהום המים באחוז גבוה ביותר הטחבל בלי סוף ביצילות ההשקיה בכך שהפטישים נטחמים בלי הרף.

לאחר המלחמה תחלו בקטיף וסיימו את אסוף השזיפים בגנים אוגדן ומדלי. התחילו בקטיף סלקטיבי של אגסים. ממשכים ברוסוסים, השקיה וקלטורים, ומספ-לים בעצים הצעירים למען תוצאות טובות בשנים הבאות. שיא העונה יהיה באמצע אוגוסט. כרגע עובדים 25 אורחים עובדים ומספרם יעלה כודאי עם גבור העונה.

במפעל הברזים שוב ימשיך שהשבוע הרציני ביותר נגרם ע"י ההפסקה המוחלטת של פעולה כלשהי למשך שבוע. למעשה התחלו ההפסקות עוד לפני כחודשיים כאשר התחלו הגיוסטים הראשונים, ורק בשבוע חזרו אחרוני המגויסים מבין העובדים. הנזק המשני הוא בנזק לבנות בנין הנהלה חדש, מאחר שהבנין הקיים נזק ע"י פגז. על בעיה הנזק הצליחו להתגבר ומצפים לעבור לבנין החדש המוגדל גם כל המטרדים הנמצאים עדיין בבנין המפעל גופו.

במפעל גמרא - כדור הפסקה כל פעולה כלכלית למשך זמן רב לפני המלחמה כאשר שלחו את הפועלות הבית וסגרו את בית החרושת בהיות אנשי עסוקים בצבא. מובן שהמכה הקשה ביותר הונחתה עליו בשל מותו של אריה ז"ל, דבר הגורם עדיין שבושים בצביעה בהעדר ממלא מקום. נפלו שני פגזים ליד הבית אשר בעקבותיהם נחמלא כל המוצר המוגמר בטיח ובשברי זכוכית - אשר גרם לירידת הטיב במידה גדולה. בעקב הגיוסטים המאורכים מלפני המלחמה ועד היום הזה משתבשת הספקת החלקים מהעיר והיצור צולע.

יש לציין בשמחה שהציווד של המפעל לא נפגע. יש גם להוסיף שכל הלקויים הכפויים האלו נלקחו בחשבון ע"י החברה האמקאית ובמדה מסוימת פתר הדבר גם את האחר שנוצר בין כה עוד לפני המלחמה. בפני המפעל עומדות שלש משימות כרגע: למצא צבעי כומחה, להשלים את הציווד שעדיין לא הגיע, לסדר את אספקת החלקים ולהסדיר את האוטומציה.

בול מתו כארבע מאות עופות בבהלה שקרתה במשך ההפגזות. אין ספק שהגדול כולו יסבול מחמת הרעש מכל הסוגים שפקד את המקום, כולל עובדת הפיכתה של הדרך ליד הלול לכביש צבאי ראשי במשך המלחמה. בתקופה של כשבועיים בערך לא הייתה גישה לבית האמון כלילה - דבר שהפריע אף הוא לגדול.

"ס-ט-טיסס...רק אנוכי עודני ער...איך זה הולך? שיר של נעמי שמר (כמובן) מתאים מאד כרגע דווקא - רק אצלה זה על עיר גדולה נדמה לי....ופה זה במקלט."

כך בערך מתרוצצות מחשבותי כשאני יושבת ליד הטלפון במקלט בשעה לא שעה באחד הלילות האחרונים. אני מסתכלת בשעון. עוד מעט עלי להעיר את הבאה אחרי בשמירת טלפון. כדאי בינתיים לבדוק אם הקו בסדר. אני מרימה את השפרפרת:

- מפקדה? כאן מקלט 8 למפקדה. אני חוזרת על זה כמה פעמים.

- הלו - עונה קול מוכר מעבר לחוטים - כאן לא מפקדה!

הייתי מכירה את ה"ריש" המגולגלת של הנרי ב' בכל מקום.

- כבר במשך רבע שעה אני מנסה להתקשר למפקדה - הוא אומר - ולא מצליח. מה זה? כולם ישנים שם?

- אין דבר - עונה אני בקור רוח ובנועם - תן לי לנסות עוד פעם.

אני מסובכת את הידיה פעם, פעמים, לאט, מהר, הכל ללא הועיל. הפכתי את המכשיר (אצלו זה מודל מימי מלחמת הטורקים בערך, והוראותיו של זאק על שמוש בו היו ל נ ע ר ל פ נ י ה ש מ ו ש) גם זה לא עזר. בינתיים עלה על הקו נוסף - יונה"לה מותק ממקלט 9.

- בוקר טוב - אומרת היא - מה עניינים?

- אין קשר למפקדה - אומר הנרי.

- דווקא לפני שעה צלצלו - משיבה יונתנו - אנסה עכשיו.

מחברר שגם היא אינה מצליחה להתקשר. יפה מאד! מצויין!! אנחנו יושבים פה ושומרים והם ישנים להם שינה מתוקה!!! אני מאזינה לקולות הלילה. שקט ושלוה מסביב. קצת יו ח ר מדי שקט. אני בטוחה שנחירותיו של מקס כבר לא מגיעות אלי מן התעלה. רק היום שוחחתי עם ריימונד בנושא "המנסליות של הערבי" והיא הסבירה לי איך אפילו במרוקו לא הצליחו הערבים בקרבות פנים אל פנים, אלא העדיפו מעשי טרור וסבוסג' כמו הפדיין...הי, פדיין! אולי לא ישנים בכלל שם במפקדה...אולי...אני ממהרת לעלות במדרגות לחפש את מקס. אני לא רואה אותו! גם הנשק שלו אינו כנמצא! אני חוזרת למכשיר, דופקת אותו, בועטת בו, מקללת אותו באנגלית, כל עוד המונות זורעה עוברות בעיני רוחי. גם קולו של הנרי נשמע מודאג.

- מה אני אעשה? ללכת למפקדה לבדוק? לעזוב את העמדה?

ממקלט 9 נשמע קול חדש. זהו במכו, בחור חביב -אף, שאינו חבר משק ובא אלינו ממוך רגשי הזדהות בימים אלה. כל הכבוד. הנרי פונה אליו:

- אולי תלך לבדוק מה הולך במפקדה?

- אני לא רוצה להסתובב בחוץ בחושך - אולי מישחו יירה בי בסעות - הוא אומר - אגב, מה הססמה?

הנרי מוטר לו את הססמה - אך בסוף הוחלט שאיחן יצא לבדוק את העניינים. שוב דממה על הקו. אין האפרקסת משה מאזני והרהורים בלתי קרואים פוקדים אותי. אולי התנפלו על המפקדה - וגם הססמה נתן עכשיו - הם בודאי האזינו לשיחה. ואין לי אפילו כלי נשק אחד פה - ורק בחורות וילדים. מה הרשרוש הזה? האם אלה צעדים מחקרבים?

- הלו, הלו, מפקדה עונה למקלט 8 - בוקר קול באזני

==
=
= אורות וצללים שנכרתו בזכרון =
=
==

(א) לפני המערכה

מתיחות הולכת וגוברת. העומד על הרכס כלילה יכול להבחין באורות היורדים בלי הרף בכביש קונסרה-בית המכס - מערבה. גם בכביש צפת - ראש פנה נעים האורות - מזרחה! ובלב רובצת מועקה עמוקה

המועדון פתוח מן הבוקר עד שעות הלילה לחיילי הסביבה, אך בערב שבת יוצאים גנים וכיתות אל השדה לערוך קבלת שבת. חייל אחד בריא-בשר ומשופם שר לנו "עוצה עוצה".

(ב) ימי מקלט

ערבוביה של ריחות וצלילים ומראות. הסרנוייססור במרכז החיים - אחרי שמיעת תקיעת השופר מהכוחל יש כחנק בגרון ושותים לחיים בהתלהבות - כולנו מאותו בקבוק. שעות היום וימות השבוע מתבלבלים. ובכל זאת ערב שבת - הפמוט הוא כובע פלדה. והכבוד חצי תפיסת שוקולדה לכל ילד.

(ג) אחר כך

כדשא הגדול בור עמוק ורעיון גאוני הוא לערוך מדורה שם עם צאתנו מהמקלט - עיפים עד אפיסת כוחות אך מי יכול לישון? לשירים משמעות חדשה-ישנה - ליל גליל - מעל פסגת הר הצופים - הי דרומה לאילת (אל עריש, סואץ, מיארי סירן) - והפסוקים "נפלאים מהתנ"ך" על חומותיך שמתי שומרים", "עבורו עבודו בשערים" - איך לב אחד יכיל רגשות רבים כל כך?

וגם הבנים חוזרים אחד אחד מאי-שם. "מה שלומך?" שואלים מכל עבר.

"חיים" הוא עונה

ופתאום מקבלת התשובה הסתמית משמעות חדשה, גדולה ועמוקה, והלב מלא שמחה ועצב ובעיקר גאווה - גאווה משוחפת במבחן.

אנגה

==

הרפתקאה דמיונית (המשך מעמוד 4)

- זאק - אני צועקת - מה קרה?

- כלום - הוא אומר - השארתי משהו פה לכן לא שמעתם אותי. זה לא יקרה שוב -

בבוקר ספרתי לחברים על "הרפתקאתי". גלי צחוק מלווים את הספור וגם אני מצטרפת לצחוק.

רק שבליילה לא היה זה מצחיק כל כך!

אנגה

: : : : : : : : : :
:
: זרים בשערינו :
:
: : : : : : : : : :

זה מספר שנים שהקיץ מביא בחיקו סימני היכר מובהקים: הבודדים והקבוצות המאורגנות מחו"ל מגיעים לפני הקבוץ משתנים בן לילה. יש הרואים בזה רק ברכה - פנים חדשות, ידיים עובדות שהתלהבותן מנסה לחפות על חוסר כשרונן ואולי, מי יודע, פה ושם מועמד חדש לשורותינו. ויש הרוטנים שקשה למצוא פנים מוכרים, קשה למצוא מקום אפילו לסבילה בבריכת השחיה ושהשפעת זרים אלה על בני דור ההמשך שלילית ביותר.

הקיץ השתנו רק נסיבות בואם של חלק מן האורחים, אך המספרים - כחשעים ברגע זה - כבשנים קודמות. השנוי הוא שיש גם צעירים שבאו אלינו כ"מתנדבים" ששעת משברנו המדיני והמערכה שנכפתה עלינו גלו בהם לב יהודי ורצון להשתתף במאבק שאז תוצאותיו היו לוטות עוד בערפילי העתיד. קבלנו אותם ברצון ואם כי לא היינו זקוקים במיוחד לעזרה בלתי מקצועית (במיוחד כשצו השעה היה או לשבת במקלט תחת הפגזה או לחכות בעמדות לחיילים סוריים שלא באו) שמחנו שעם ישראל בחפוצות מזדהה אתנו בשעה היסטורית זאת.

ועכשיו חוזרים הדברים למסלולם אך אי אפשר למחוק את אשר קרה לנו, את אשר עבר על מדינתנו ואת התמורות שחלו בנו מאז 5 ביוני. לא היו "מתנדבים" בשנים האחרונות כי העם בחפוצות היה יותר מעונין בחופשה באטליה וספרד. לא היו אסיפות הזדהות בבירות העולם החופשי בשנים האחרונות ולא היו צעירים יהודיים שבאו ארצה בעונת הקיט לעזר ואף להקריב חיים למען העם היהודי.

אומרים לנו שאנחנו עומדים בפני גל עליה גדול. גל שיחרום רבות לבסוס המדינה וחזוקה כי הרי יהיו אלה עולים בעיקר מארצות הרווחה. יתכן שדברים אלה אינם מבוססים ולא יתרחשו ועם ישראל בגולה שוב יירדם עד המשבר הבא.

אבל יש כאן מתנדבים והם שוהים בתוכנו תקופה ארוכה למדי ואין זה מפליא שכמעט אך ורק בתוך ההתייבות העובדת ניתן למצוא מסגרת המפוגלת לטפל בצעירים אלה. נשאלת השאלה האם אנחנו מסוגלים להיות גורם חנוכי יותר הפעם ובפעמים הבאות מאשר אי פעם? האם נוכל לשכנע את הצעירים האלה שמקומו של יהודי הוא בישראל ושחיי הקבוץ הם צורה חדשה וחיונית של הקהילה היהודית הפורחת והמצליחה כי שורשיה באדמתה היא?

נצליח במיוחד אם יראו בנו אנשים שונים מאותם עולי המערב שעלו ארצה, החיטבו לתקופת מה, לא הכו שורש בנוף ובתרבות ישראל, ובהופיע המשבר הראשון ויהא זה משפחתי, חברתי או כלל ארצי, נסו לחיים נוחים יותר ותרבות המהייבת פחות מאמץ. אין זה מספיק להזמין צעירים לארוחת מנחה מדי פעם בפעם אם ירגישו שכאן זו "פינה נידחת" של אנגליה, צרפת או אוסטרליה. אם אי פעם יגש הסוציאליזם לבדוק את סיבות ירידתם של הרבה עולי אמריקה ואירופה ימצא שבאו לרוכ תחילה לקבוץ שראו בו את "שיא הסוציאליזם" המתגשם. אך אין שלמות והקבוץ עודנו רחוק מלהוות שיא, וחלומות צעירים סוציאליסטיים מתמזגים עם המציאות היום-יומית. כאן חיים בני אדם רגילים, שהמיוחד בהם חייב להיות אמונתם בעתידם כיהודים וכחברי קבוץ. אם החלום השני לא תמיד עמד להם כמשענה בשעת צורך היה ליבם היהודי חייב לשמש קו הגנה איתן ובסיסי בעורף. עולי המערב שחזרו לאדמות ניכר עשו זאת כי המסד היהודי היה חסר ולקוי.

על כן איך נסכם את סכוי הצלחתנו כגורם משכנע הקיץ יותר מכל קיץ? עלינו לתת לצעירים מדרום אפריקה, ארה"ב ובריטניה ההרגשה שכאן ורק כאן ניתן להיות כיהודי שלם ובן חורין. עלינו לשכנע במתן שעורים בעברית, שירים ורקודים, הרצאות, סיולים ברגל במיוחד כי מי שלא הלך בארץ אינו מכיר אותה. עלינו לשכנע, כיון שזה ה"אני מאמין" שלנו, שיהודים באים ארצה לא רק למוח בעד המולדת פעם אחת בעשר שנים, אלא באים לעשות דבר פי כמה יותר קשה - להיות בתוך הארץ כיהודים.

אחרי שנה באולפן המחול

השנה הראשונה שלנו בתל-חי עברה. אין זאת אומרת שאנחנו יכולים להופיע על הבמה ברקוד בלש יפה כמו שרבים חושבים! בלש לא לומדים בשנה אחת. השנה למדנו את יסודות הרקוד בעיקר. החוגים החולקו לשני חלקים - קודם כל תרגילי גמישות בכלל וטכניקה, זאת אומרת קפיצות שונות ותרגילים יסודיים הן מן הבלט הקלאסי והן מן הבלט המודרני אשר מהם אפשר להרכיב, יותר מאוחר, רקודים שלמים.

החלק השני היה באולם גדול יותר עם פסנתר ופסנתרן קבוע, ושם למדנו רחמיקה ממש. למדנו כיצד "להכניס את המוזיקה לגוף" (כפי שהמורה שלנו נוהגת לאמר), לרקוד לפי מקצב צפופים, נושא מסוים או מצב רוח מסוים. וכן, אפילו בשנה הראשונה נתנה לנו הזדמנות להיות כוריי-אוגרפים לכמה דקות. כמובל שלא המצאנו רקודים עדיין, אלא החאמנו את החנועות שהיו פרי המצאתנו למקצב ולקצב.

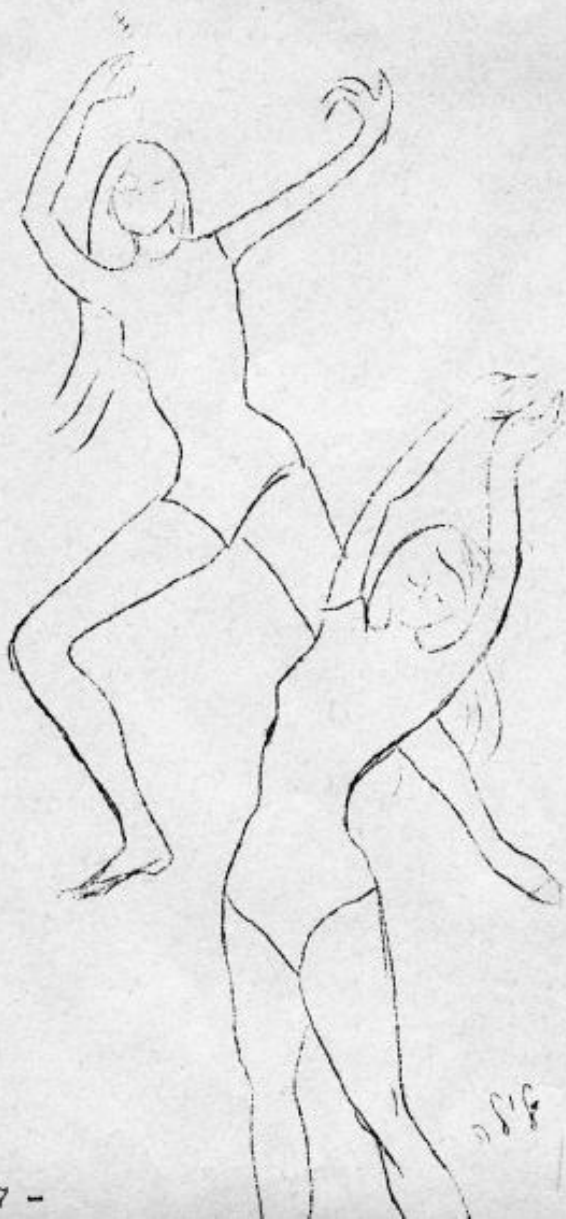
יש עוד משפט שהמורה שלנו אוהבת להגיד: "רקדו עם הראש ולא עם הרגלים, כי רק עם הרגליים אי-אפשר לרקוד". זה, מנסיון עצמי, נכון בהחלט. כאשר הפסנתרן משתתף במנגינה נהדרת (וזה קורה לעתים קרובות) ונדמה שרוקדים יפה, אסור לאבד את הראש. בדרך כלל דרוש רכוז מלא בזמן הבצוע. למשל כשמחברים מספר תנועות קשות ביחד, צריכים לדעת לא להחבלבל ולא לשכוח מה לעשות וביחד עם זה לעשות מה שיש לעשות בצורה נכונה ויפה.

שלושתנו נהננו מאד מן השנה שעברה.... השגנו ולמדנו הרבה יסודות שבלעדיהם אי-אפשר לרקוד. אך כפי שאמרנו, אלה הם רק יסודות וכדי לרקוד לא מספיקה שנה אחת, יש להמשיך בשנים הבאות. אנו כולנו רוצות להמשיך וללמוד, ומקוות שעוד שנה שנחיים של לימוד ומוכל להופיע ברקוד ממש.

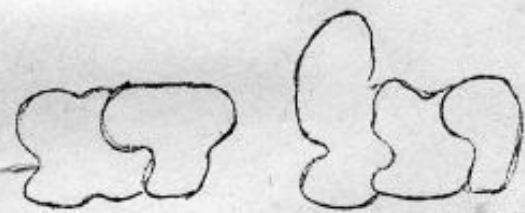
אילנה,

נעה

ונורית.

8/8

בני עשור צוהלים.. "סוף מלחמה הכל טוב, כי חזרנו אל
 "לינה משוחפת" - נקוה שהכל ילך וטוב מעתה וכי לא
 יבכו השכם וערב על כמה קומחו. רצוי שועדה המשק
 חשים לב לעובדה שאם רוצים להשריש בבנינו גישה טובה
 לגינות ולערוגות, על המשק לעשות נקיון יסודי בקרבת
 הבתים ולהביא אדמה לכסוי השטח הקשה.

* * * * *

עונה כדורגל וגמרה ועונת השחיה הגיעה. על עונה די
 מוצלחת העיבו שתי הקריות רציניות עם שחקני בית"ר טבריה.
 לא יצאנו מן התקרית הראשונה בידיים נקיות לגמרי.....
 ובשחיה לעתים אומרים קבוצים באזור שמסרתנו היחידה אוסף
 גביעים ולא ספוח יחסי ספורט הגונים. מה אומרים פעילי
 הספורט במשקנו?

* * * * *

מה נעשה בבורות היפנים ליד מקלט עזרה ראשונה וליד
 חדרם של לן וליבי? אולי נשתול שם עצים מיוחדים
 וכשיגדלו ישאו שלטים:

עץ זה נשתל בשתרף מעולה חד-פעמית
 בין יחצבא הסודי והקק"ל.

* * * * *

טילגו ברמת הגולן. החלחכות עצומה (יש משקים שכבר ערכו
 טיולים ברגל במסיבת הבניאכ!!) מה עם ירושלים? איפה
 הרשימה על לוח הסדרון?

* * * * *

סוף שנת הלימודים כמעט הגיע. עוד מעט והחמסע יוכל
 למהול את צבא המתנדבים וחברי המחנות בילדה הכתות.
 החלק הבכיר של ביתת "עפרה" סייעה י"ב שנות למוד.
 כמו השפן הלבן נאמר "כמה רץ הזמן!"

* * * * *

חדשנו את האספורה ברגל שמאל. הופעת שני אנשי האחד באספה
 דלת משה ופיס יחסית. חבל שהנושא לא הועלה לפני בואם.
 הופיעו שני מחנות - בעד ועולה בארץ (קרי באחד) שטען
 בקול קולות, והמחנה של שליחות בחו"ל שכלל לא נסה להשוות
 את השיבות הנושאים. מעניין איך הרכבי הקבוצות משתנים -
 יריבים של האספה האחרונה מלוכדים כשוחפים נגד שוחפים שאף
 הם היו יריבים לא מזמן. כל זה בגלל ששה ימים במקלט?

* * * * *

לפני 19 שנה בשני ליולי עלה כפר הנשיא על הקרקע.
 ולפני שנה ביום ההתישבות נסתר חזרנו היקר שלום נמלי ז"ל.....

מדברי חז"ל

חבורה ומשפחה כך הן דומות - לכפת אבנים,
 אחת נוטל אבן אחת וכלה מתרועעת.

3811